

THE NORWEGIAN PRESS

RE

avgjort i forhandlinger mellom partiene etter valget.

Hvis vi leter i historien kan vi finne en parallell i 1965. De fire borgerlige partiene Høyre, KrF, Venstre og Sp gikk da til valg på et løfte om å erstatte Gerhardsen-regjeringen med en borgerlig regjering. Den gangen var det klart at alle de fire borgerlige skulle være med, men det var uklart om hvem det var som skulle bli statsminister. Det ble overlatt regjeringsforhandlingene etter valget.

Mot alle odds trakk det største partiet Høyre sin kandidat, tidligere statsminister John Lyng. Valget sto da mellom Venstres Bent Røiseland og Senterpartiets Per Borten. Høyres og KrFs stortingsgruppe stemte for Borten. Per Borten dannet deretter den første borgerlige flertallskoalisjonen etter krigen. Det skulle gå 40 år før det ble dannet en flertallskoalisjon på venstre side. Det ble mulig fordi Sp hadde byttet side.

Foran valget neste år er Erna Solberg den eneste reelle borgerlige statsministerkandidaten. Høyre kommer ikke til å trekke sin kandidat slik partiet gjorde i 1965. I motsetning til den gangen vil velgerne denne gangen på forhånd ikke vite hvilke partier Erna får med seg i regjeringen. Det vi vet er at Siv Jensen og Trine Skei Grande vil være med. Vi vil neppe få rede på hva Knut Arild Hareide vil. Sannsynligheten er stor for at Knut Arild vil stå utenfor hvis Siv går inn. De to er som Tuppen og Lillemor.

Situasjonen kan forandres dramatisk hvis den rødgrønne regjeringen går av før stortingsvalget. Hvis SV og Sp forlater regjeringen, vil Jens Stoltenberg danne en mindretallsregjering. Kortene må da deles ut på nytt. Det vil ikke gå mange timene før Sp vil ha orientert seg mot KrF og Venstre. Sentrum kunne få nytt liv og framstått som et eget alternativ.

Det er folk i Ap som mener at det er større mulighet for at Jens Stoltenberg vil kunne fortsette som statsminister for

en mindretallsregjering etter valget hvis han går til valg med en ren Ap-regjering, enn om han fortsetter som leder for koalisjonen. SV og Sp føles som en klamp om foten. Stoltenberg burde bruke første og beste anledning til å bli kvitt dem. Anledningen kan være den pågående striden om EUs vikarbyrådirektiv eller klimameldingen. Bruddet bør komme i år og ikke utsettes til neste år.

Hadde Jens Stoltenberg vært en kynisk maktpolitiker hadde også han tenkt slik. Men Jens er samarbeidets mann. Når dessuten den påtroppende lederen i SV, Audun Lysbakken, heiser det rødgrønne flagget til topps, er ikke Stoltenberg mannen som vil fire det på halv stang. Velgerne som stemte på de rødgrønne i 2009 stemte for at regjeringen skulle sitte hele valgperioden på fire år. Og ikke nøye seg med tre år. Jeg antar at statsministeren mener at det er bedre å tape med flagget til topps enn å forsøke å vinne ved å seile under falskt flagg.

arne.strand@dagsavisen.no

Vi vil oppnå folkestyre

DEBATT

TRYGVE
SLAGSVOLD VEDUM
Parlamentarisk leder Senterpartiet

Svein Roald Hansen spør i Dagsavisen (2/2) hva vi vil oppnå ved å si opp EØS-avtalen og erstatte den med mindre forpliktende avtale(r) med EU. Vi vil gjenvinne vårt folkestyre.

At EØS-avtalen svekker det norske demokratiet er Europautredningen tydelige på, og til liks med utredning om arbeid og migrasjon (Brochmann), er utvalget bekymret for presset i det nedre lønnsjiktet i arbeidslivet. Her kan det ikke vises til den reallønnsutviklingen Hansen skryter av. Det er likevel ikke regjeringen som har framelsket en liberalisering som går ut over vanlige norske arbeidsfolk, det er det EU som har gjort, i Norge.

Det er ikke regjeringen som ønsker mer vikarbruk i Norge, det er det EU som vil gjennom vikarbyrådirektivet. Folks mulighet til å påvirke utviklingen av arbeidslivet, velferdstjenester, næringslivs- og regionalutvikling er mindre. Det rødgrønne prosjektets hovedoppgave må være å reversere utviklingen av Forskjells-Norge.

Hansens nytale om EØS-virkninger på norsk økonomi står ikke til troende. Hvis den markedsliberale frie flyten var selve lykketortet, så hadde ikke 23 millioner EU-borgere vært arbeidsledige i en union i dyp politisk og økonomisk krise. En betydelig andel av utviklingen i norsk økonomi må tilskrives særnorske forhold og ikke EØS. Spørsmålet er derfor hvor lenge vi klarer å holde på den samfunnsmodellen vi har bygd over flere tiår, under et stadig sterkere press fra EU.

Norges viktigste handelspartner var EU før EØS-avtalen trådte i kraft i 1994, og er det nå. Siden 1980-tallet har handelen vært tilnærmet stabil. Handel og arbeidsinnvandring ville også fortsatt under andre avtaleforhold. Norge selger mer olje- og gass og mindre spesialiserte varer nå enn før. Europautredningen konkluderer med at råvarebaserte varer har klart seg best på det indre marked, og medgir at det i stort kan være vanskelig å skille EØS-avtalens direkte effekter på norsk økonomi fra andre effekter.

Norge er blitt mer oljeavhengig, og vi må styrke vårt øvrige produksjonsliv for arbeidsplasser, finansiering av velferdstjenester og bosetting i framtida. I Senterpartiet tror vi Norge vil løse den oppgaven best som herre i eget hus.

Hansen vil ha «stemmerett». I EU-parlamentet ville Norge fått 12 av 751 representanter, i Ministerrådet cirka en prosent. Norges befolkning ville utgjøre cirka en prosent av EUs om lag 500 millioner. I dag strammer radarparet «Merkozy» inn grepet ytterligere, slik at de små landene sitter på tilhørerbenken og teknokrater settes til å styre i Hellas og Italia. Likevel er det oss Hansen beskylder for å tro på fantomer og fantasier. Mon tro om han ikke heller bør oppføre det på CV-en.